

Kunnskapsdepartementet

Vår saksbehandler
Eli-Karin Flagtvedt

Kopi til

Vår dato
16.05.2024

Vår referanse

Deres referanse
24/1688

Høringssvar fra Unio - forskrifter til universitets- og høyskoleloven

Vi viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet datert 19. mars 2024. Unio sender med dette sitt svar på høringen.

Unio støtter den nye strukturen og tredelingen av de sentrale forskriftene, og at forskriftene får et sterkere brukerperspektiv. Dette vil gjøre det lettere for brukerne å skaffe seg oversikt over hva som reguleres sentralt og i hvilken forskrift.

2.2.2 Om kapittel 5 Skriftspråk ved eksamen

Unio støtter at forskriftene på dette området fastsettes med hjemmel i universitets- og høyskoleloven, og at det er behov for utfyllende forskriftsregler til universitets- og høyskoleloven.

Vi mener det er viktig at regelen om skriftspråk på eksamen må forstås som særlig viktig for å sikre status og bruk av mindretallsspråket nynorsk, jf. Språkloven § 1 tredje ledd.

Videre støtter vi at forslaget innebærer en klargjøring av at det er universitetene og høyskolene som har plikt til å utarbeide norskspråklige eksamensoppgaver på både bokmål og nynorsk, for å sikre studentene rettigheter etter universitets- og høyskoleloven § 11-5.

2.2.5.2 Videoopptak av praksisopplæring i lærerutdanningene

Departementet viser i høringsbrevet til at noen utdanningsinstitusjoner har startet bruk av videoopptak av praksisopplæringen for lærerstudenter i barnehage og skole, og at disse institusjonene har tatt opp behovet for rettslig grunnlag i regelverk for behandling av personopplysninger om elever som er til stede i klasserommet.

Begrunnelse for bruk av videoopptak er å forbedre undervisning og læringsprosesser i lærerutdanningene, og at utdanningsinstitusjonen skal få et bedre grunnlag for å veilede og vurdere studentenes undervisning.

Unio mener at bruk av video ikke er et nødvendig verktøy for å utvikle kvaliteten på læringsprosesser i lærerutdanningene. Videoopptak kan ikke erstatte den tette relasjonen og samhandlingen mellom faglærer og student. Selv om dette høringsbrevet ber om innspill på hvordan bruken av videoopptak

kan reguleres, vil vi peke på at denne praksisen bør følges nøye med tanke på institusjonenes ressursbruk når studentene er i praksis. Dersom verktøyet anses som et vesentlig bidrag til kvalitetsutvikling i studiene, bør det vurderes hvilke institusjoner som velger å benytte verktøyet, og om kvaliteten på utdanningene skiller seg vesentlig fra de institusjonene som ikke bruker verktøyet.

Bruken av slike verktøy bør reguleres strengt, både av personvern hensyn, men også av andre pedagogiske hensyn, som at faglærer bør følge studentene tett i praksisperiodene.

Vi mener det vil være avgjørende at skoler og barnehager får nødvendig veiledning om hvordan særlige personopplysninger kan fremkomme på film og hvordan man skal forholde seg til opptak som inneholder slike opplysninger, slik at personvernet til barna blir tilstrekkelig ivaretatt. Samtidig må det tydeliggjøres at universiteter og høyskoler er behandlingsansvarlige for opptakene og personopplysningene, og behandlingsansvarlige i UH må også få veiledning.

Det står at for ansatte i barnehage og skole vil bruk av video inngå som del av avtalen om å være praksislærere. Det er uklart hvilken avtale det vises til da det i dag ikke er en felles avtale som dekker praksislærere. I tillegg peker KD på at for andre forhold som har med dette å gjøre, kan en ikke bruke samtykke. Det er derfor uklart hvorfor en kan bruke samtykke for praksislærere. Det er uklart hvem en skal gi samtykke til og dermed er maktbalansen uklar. Dette gjør det vanskelig for praksislærer å takke nei til å benytte film.

Vennlig hilsen
Unio

Jon Olav Bjergene
Sekretariatssjef

Eli-Karin Flagtvedt
Fagsjef – utdanning, forskning og kompetanse